

prima instanță: A. Negru
instanța de apel: V. Prutean, A. Gavrița, L. Popova

dosarul nr.2ra-637/17

Î N C H E I E R E

05 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadî
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Focșa Anatolie și Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Focșa Anatolie împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Institutul Național de Cercetări și Proiectări în Domeniul Amenajării Teritoriului, Urbanismului și Arhitecturii "Urbanproiect" cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești și repararea prejudiciului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016 prin care au fost respinse apelurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Focșa Anatolie și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20 iunie 2016 prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 13 aprilie 2016, Focșa Anatolie a depus cererea de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu Institutul Național de Cercetări și Proiectări în Domeniul Amenajării Teritoriului, Urbanismului și Arhitecturii "Urbanproiect" cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești și repararea prejudiciului.

În motivarea acțiunii a indicat că la 19 decembrie 2011 a fost emisă hotărârea judecătorească în pricina civilă de contencios administrativ la cererea lui Focșa Anatolie împotriva Primăria or. Căușeni privind obligarea modificării proiectului de execuție a cartierului locativ "Gr. Grigoriu din or. Căușeni (obiect nr.

15244 - PG), ajustării acestui proiect conform dreptului de proprietate privată obținut în baza titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren și contractelor de vânzare - cumpărare a pământului înregistrate la OCT Căușeni cu compensarea prejudiciului moral (dosar nr. 2 - 1161/2011). Hotărârea a devenit definitivă la data de 09 ianuarie 2012.

Menționează reclamantul că, hotărârea a fost remisă la 01 februarie 2012 în adresa Primăriei or. Căușeni spre executare, care a fost înregistrată cu nr. de intrare 2/1 - 23 - 41 din 01 februarie 2012. Instituția respectivă nu a executat hotărârea în mod benevol. Ulterior aceasta a fost executată, parțial, în mod silit, prin intermediul executorului judecătoresc, doar în partea încasării prejudiciului moral.

Afirmă reclamantul că, din motiv că debitorul nu executa hotărârea judecătorească în partea modificării și ajustării Proiectului de Execuție a Cartierului Locativ "Gr. Grigoriu" din or. Căușeni, la 01 martie 2012, s-a adresat primarului or. Căușeni pentru executarea titlurilor executorii, dar răspuns nu a primit, în rezultat la 05 octombrie 2012 s-a adresat executorului judecătoresc pentru executarea silită a documentului executoriu.

Potrivit încheierilor privind intentarea procedurii de executare silită și acordarea termenului de executare din 09 octombrie 2012 emise de executorul judecătoresc Iulia Balan (dosarele de executare nr. 168 - 4/24 - 2012 și 168 - 5/24 - 2012) s-a dispus primirea spre executare a acestor titluri executorii și acordarea termenului de 15 zile spre executare benevolă. Încheierile nu au avut rezultat întrucât debitorul nu a reacționat la nici o solicitare a executorului judecătoresc.

Susține reclamantul că, pînă în prezent titlu executoriu este neexecutat, excepție făcând partea referitoare la compensarea prejudiciului moral. Prin hotărârea definitivă și irevocabilă a Judecătoriei Buiucani din 21 mai 2013 (dosar nr. 2 - 2953/13), a fost constatată încălcarea dreptului său la executare în termen rezonabil a hotărîni judecătorești enunțate anterior pentru o perioadă de un an și 5 luni de zile și i s-a acordat un prejudiciu moral în sumă de 5000 lei.

Indică reclamantul că, documentul executoriu respectiv se află în continuare în procedura de executare silită la executorul judecătoresc Iulia Danu și în continuare nu este executat, cu rea credință de către Primarul or. Căușeni.

Mai indică reclamantul că, prin hotărârea definitivă și irevocabilă a Judecătoriei Căușeni din august 2013 emisă pe dosarul nr. 4 - 383/13 pentru neexecutarea hotărîrii Judecătoriei Căușeni 19 decembrie 2011, primarul or. Căușeni a fost sancționat contravențional, în baza art. 318 alin. (2) din Codul Contravențional, cu amendă în mărime de 200 unități convenționale - 4000 lei. Chiar dacă fost sancționat contravențional, primarul nu a inițiat procedura de executare a hotărîrii judecătorești.

La 06 mai 2014, executorul judecătoresc s-a adresat Procurorului raionului Căușeni cu un demers privind atragerea la răspundere penală a Primarului de Căușeni pentru neexecutarea hotărîrii judecătorești date, fiind inițiată urmărirea penală. În pofida faptului că primarul or. Căușeni a fost pus sub acuzare pentru

neexecutarea hotărîrii judecătorei Căușeni din 19 decembrie 2011, aceasta așa și nu a fost executată.

Potrivit răspunsului Institutului Național de Cercetări și Proiectări în Domeniul Amenajării Teritoriului, Urbanismului și Arhitecturii “Urbanproiect” a fost informat că Primăria or. Căușeni nu s-a adresat către acest Institut pentru a executa hotărîrea judecătorei Căușeni 19 decembrie 2011.

Susține reclamantul că, hotărîrea judecătorească nu este executată o perioadă de 4 ani și 3 luni de zile.

Cere Focșa Anatolie constatarea încălcării art. 6/1 din Convenția pentru protecția Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, prin asigurarea unei executări într-un interval rezonabil a hotărîrii judecătorești (peste 3 ani și 10 luni de zile), constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești irevocabile, repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la executare a în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești în mărime de 150 000 lei, repararea prejudiciului material în sumă de 40 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 20 iunie 2016 acțiunea a fost admisă parțial. S-a constatat încălcarea dreptului garantat de art. 6 par. 1 CEDO, a lui Focșa Anatolie prin neexecutarea hotărîrii emise la 19 decembrie 2011 de judecătoria Căușeni în pricina 2-1161/11, în perioada 01 martie 2012 – 13 aprilie 2016.

S-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Focșa Anatolie suma de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărîrii emise la 19 decembrie 2011 de judecătoria Căușeni în pricina 2-1161/11. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016 au fost respinse apelurile declarate de Ministerul Justiției al RM și Focșa Anatolie și menținută hotărîrea primei instanțe.

La 06 ianuarie 2017, Focșa Anatolie a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea respingerii apelului declarat de el cu emiterea unei noi hotărîri prin care cerințele sale să fie admise integral.

În motivarea recursului a invocat că la adoptarea soluției instanțele ierarhic inferioare au apreciat arbitrar și unilateral probele anexate la dosar, au aplicat eronat normele de drept material și au interpretat eronat legea, fapt ce a dus la soluționarea greșită a pricinii.

La 11 ianuarie 2017 Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

În context, a invocat prevederile art. 239, 373 alin. (1) Cod de procedură civilă și a menționat că instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe eronat a interpretat normele de drept material care reglementează aprecierea prejudiciului moral.

Totodată, susține că la aprecierea termenului rezonabil de executare instanța de apel nu a ținut cont de complexitatea obiectului executării.

La acest capitol menționează că Focșa Anatolie nu poate invoca tergiversarea executării hotărârii judecătorești din 19 decembrie 2011, în situația în care hotărârea respectivă vizează modificarea unui proiect urbanistic și pentru executarea căreia se îndeplinesc în continuare acțiuni în scopul finalizării lucrărilor și elaborarea planului Urbanistic General.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către Ministerul Justiției al RM și Focșa Anatolie sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către Ministerul Justiției al RM și Focșa Anatolie nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurenții nu au invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recursuri se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de către Ministerul Justiției al RM și Focșa Anatolie asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Focșa Anatolie și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursurile declarate de către Focșa Anatolie și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecători

Valentina Clevadî

Dumitru Mardari

Galina Stratulat